CÎTEVA ADĂUGIRI ŞI PRECIZĂRI LA *BIBLIOGRAFIA ROMÂNEASCĂ VECHE*

DE

EUGEN PAVEL

O bibliografie naţională retrospectivă exhaustivă, reluată de pe platforma cercetărilor actuale, a devenit o necesitate în domeniul cărţii vechi româneşti, completarea unor spaţii rămase încă albe în istoria tiparului oferind noi premise studiului filologic. Faptul că repertorierea întregului tezaur autohton de tipărituri nu poate fi socotită o lucrare finită la un anume stadiu al investigaţiei era intuit în însăşi prefaţa ultimului volum al impunătoarei *Bibliografii româneşti vechi:* „Aceste completări pentru cărţile sumar semnalate, cît şi viitoarele descoperiri de alte cărţi româneşti vechi, vor îndreptăţi şi de acum înainte actualitatea mereu vie a aşa-ziselor contribuţii la *Bibliografia românească veche*, căci doară spiritualitatea românească n-a produs între anii 1508—1830 numai 1526 opere tipărite, cîte erau cunoscute în 1936, cînd se termina tipărirea tomului III, nici 2017 cîte se cunosc azi, cînd terminăm acest volum cu adăogiri" [1].

Îmbogăţirea cu noi titluri a acestui reprezentativ corpus a permis ca, în continuare, să se consemneze un număr de 2113 cărţi vechi româneşti [2], pentru ca o sinteză ulterioară a cercetărilor bibliografice să adauge încă 173 de tipărituri la cele cunoscute în 1944 [3]. Alte semnalări de dată recentă întregesc acest patrimoniu al culturii româneşti medievale, astfel încît o reeditare a monumentalei lucrări, pe baza unor criterii riguros fixate, se impune cu acuitate.

Prezentăm, în notele de faţă, cîteva contribuţii la această operă de referinţă, descriind un număr de şapte titluri noi, aducînd, în final, unele îndreptări la o serie de cărţi tipărite în intervalul 1643—1816. Pornindu-se de la exemplare mai complete decît cele catalogate anterior, rectificările au avut în vedere clarificarea unei datări incerte, precum şi stabilirea precisă a paginaţiei şi a diferenţelor de tiraj [4].

---

[1] Ioan Bianu şi Dan Simonescu, *Bibliografia românească veche (1508—1830)*. IV. *Adăogiri şi îndreptări*, Bucureşti, 1944, p. X.

[2] Barbu Teodorescu, *Repertoriul cărţii româneşti vechi. 1508—1830*, în BO, LXXVIII, 1960, nr. 3 — 4, p. 339 — 366.

[3] Daniela Poenaru, *Contribuţii la Bibliografia românească veche*, Tîrgovişte, 1973; numărul noilor titluri nu este pe deplin edificator, deoarece cîteva adăugiri nu depăşesc nivelul unor simple conjecturi, iar în ceea ce priveşte unele omisiuni, vezi, mai ales, recenziile lui Mircea Anghelescu, în LR, XXIII, 1974, nr. 2, p. 158 — 160, şi a lui Paul Cernovodeanu, în RI, 27, 1974, nr. 4, p. 643 — 646.

[4] Titlurile din a d d e n d a, prezentate cronologic, sînt numerotate în continuare. În c o r r i g e n d a am păstrat numărul de ordine la care sînt descrise în BRV, volumul IV fiind specificat cu cifra romană. În reproducerea cu caractere chirilice a noilor titluri, am utilizat

CL, anul XXV, nr. 2, p. 235—241, Cluj-Napoca, 1980

8—c. 2441

BDD-A14130 © 1980 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.84 (2026-09-16 01:08:30 UTC)

1. ***Psaltire***, ediţia a III-a, Rîmnic, 1736.

ѰАЛТИРѢ ||Пророкꙋлꙋй ши ѧпъратꙋлꙋй|| ДАВИДЬ. ||Акꙋмь ѧтрачесть кип атреѧ|| ѡаръ тѵпъритъ. ||ѧ сф⟨ж⟩нта Єп⟨и⟩скопіє а Рим⟨никꙋлꙋй⟩|| Кꙋ порꙋнка ши кꙋтоатъ кїел||тꙋѧла Апрѣ чинститꙋлꙋй сф⟨и⟩н||цїйсале Пъринтелꙋй Кѵрїꙋ ||Кѵр КЛИМЄНТЬ|| Ѵпоѱѵфіѡсь ал сф⟨и⟩нтей ||Єп⟨и⟩скѡпїй а Римникꙋлꙋй. ||ѧ анꙋл дела Нащерѣ лꙋй Х⟨ристо⟩с ||*аѱлѕ. Априлїє д҃ї||Де Димитрїє Пандович.

Format in-8°, legătura 150 × 100 mm, blocul cărţii 137 × 90, oglinda textului 103 × 72; f. titlu + 280 f. Tipărit cu negru, pe o coloană, cu 16 rînduri pe pagină [5].

Ghidîndu-ne după extrasul de cărţi întocmit în 1857 de către Ştefan Moldovan la cererea lui Timotei Cipariu [6], am descoperit acest exemplar în satul Peşteana din judeţul Hunedoara.

2. ***Ceaslov***, Bucureşti, 1754—1755.

ЧАСО[СЛ]ОВЬ ||Че аре ѧ сине слꙋжба де Зи ши|| де Ноапте дꙋпъ рѫндꙋѧла|| сфи⟨н⟩тей Бисѣречи|| Акꙋмь ѧтрачесташ кип Тѵпърит|| ѧ зилеле прѣ Лꙋминатꙋлꙋй|| Дѡмнь Іѡ Кѡнстантинь Мїха⟨ил⟩ Ракѡвиц⟨ъ⟩ Воевѡд|| Кꙋ Бл⟨а⟩гословенїѧ ши тоатъ ||Келтꙋѧла прѣ сфинцитꙋлꙋй ||[мѵ]трополит аль Оуггровлахїей|| [кѵ]рь ФѴЛАРЄТЬ|| [ѧнь скаꙋ]нꙋль Бꙋкꙋрещилѡрь. ||[Ла а]нꙋль *зс҃ѯг.|| [Де Ба]рбꙋль Бꙋк⟨ꙋрещѣнꙋл⟩ Тѵп⟨ографꙋль⟩.

Noul titlu, necunoscut autorilor BRV, a fost reconstituit de noi pe baza unei foi de titlu disparate, fragmentare, lipite pe forzaţul anterior al *Penticostarului* de la Bucureşti, din 1743, păstrat în satul Crişan, judeţul Hunedoara.

Pe versoul foii de titlu se află o xilogravură reprezentînd pe Iisus pe tron binecuvîntînd, avînd în dreapta pe Maica Domnului, iar în stînga pe Sf. proroc Ioan Prediteci.

Cartea, pe care cercetări viitoare, probabil, o vor întregi, a fost tipărită de Barbul Bucureşteanul, cel ce scosese mai înainte, la Bucureşti, în 1748, ediţia a doua a unui *Ceaslov* [7].

3. ***Catihisis mic***, Sibiu, 1807.

КАТИХИСІС ||МИК|| саꙋ ||скꙋртатъ православникъ мъртꙋ||рисире а леціи гречещи не||оуните|| пентрꙋ требꙋинца прꙋичилѡр челѡр ||неоуници рѡмънещй фъкꙋтъ.|| Ши дела Неоунитꙋл Єпископескꙋл ѧ Карловец ла Анꙋл ||1774. Цинꙋтꙋл Сѵнод ѧтърит ши кꙋ ѧтъ||рирѣ Архїепископꙋлꙋй ши Метрополитꙋ||лꙋй тѵпърит .||Саꙋ тѵпърит ѧ Сибїй ѧ Тѵпографіѧ лꙋй Іѡанн Барт||кꙋ Прив. ѧпърътещ. Кръещ. Мърирй. ||1807.

---

paranteze drepte pentru reconstituirea unor segmente de cuvînt de pe foi de titlu fragmentare şi paranteze romboidale pentru întregirea unor prescurtări convenţionale. Literele aruncate deasupra au fost scrise în rînd, fără nici o distincţie.

[5] Pentru o descriere mai detaliată a aspectului grafic şi a cuprinsului, vezi articolul nostru *Două completări la Bibliografia românească veche*, în MA, XXIV, 1979, nr. 7 — 9, p. 714 — 716; un exemplar acefal din această tipăritură a mai comentat şi Fr. Pap, în *Psaltirea lui Dimitrie Pandovici. Contribuţie la Bibliografia românească veche*, în „Acta Musei Napocensis", V, 1968, p. 539 — 549, fără a avea certitudinea datării şi a localizării ei.

[6] Arhivele Statului Cluj-Napoca, fond T. Cipariu, *Corespondenţă*, Mapa 15, f. 3ᵛ; a atras atenţia mai întîi asupra acestei liste Liviu Patachi, în *Cărţi vechi româneşti în Ţara Haţegului de pe o listă din 1857*, în „Studii şi cercetări de bibliologie", III, 1960, p. 282—287, semnalare pe care a preluat-o şi D. Poenaru, în *op. cit.*, p. 20.

[7] BRV, IV, nr. 100, p. 68 — 69.

BDD-A14130 © 1980 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.84 (2026-09-16 01:08:30 UTC)

Format in-8°, legătura 165 × 105 mm, blocul cărţii 158 × 103, oglinda textului 135 × 80; 78 pagini, numerotate cu cifre arabe. Tipărit cu negru, pe o coloană, cu 29 de rînduri pe pagină.

Cuprinsul:

Intrare, p. 3 — 5; Partea 1. Pentru credinţă, p. 5 — 41; Partea 2. Pentru dragoste, p. 41 — 61; Partea 3. Păntru nedejde (sic), p. 61 — 78.

După catehismul bilingv din 1789 şi cel, tot sibian, din 1797, din care se inspiră, această nouă tipăritură deschide seria catehismelor imprimate, în aceeaşi oficină, fără deosebiri esenţiale de la o ediţie la alta, în primele decenii ale secolului al XIX-lea.

Deţinător: Castelul Corvineştilor din Hunedoara, inv. 505.

4. ***Proscomidia sfintei liturghii***, Buda, 1814.

ПРОСКОМИДЇѦ СФИНТЕЙ ЛѴТѸРГІЙ. ||Саѹ типърит ла БѸДА. ⁂ Кръѧска тѵпографіе а Оуниверситатей дин Пеща. Кѹ кїелтѹѧла Четъцанѹлѹи Негоциторю дин Арадѹ векю ПЕТРѸ СТОѦНОВИЧ. 1814.

Foaie volantă, în chirilică, imprimată pe o pagină, avînd dimensiunea de 550 × 440, iar oglinda textului de 495 × 385 mm. Tipărit cu negru şi roşu, pe 4 coloane, cu 75 de rînduri. Textul este încadrat într-un chenar ornamental.

Tipăritura a fost descoperită de noi în satul Prăvăleni, judeţul Hunedoara.

5. ***Catihismul mic***, Sibiu, 1818.

КАТИХИСМѸЛ ||МИК|| саѹ|| скѹртатъ православникъ мъртѹ||рисире а леціи гречещи не||оуните ||пентрѹ требѹинца прѹнчилѡр челѡр|| неоуници рѡмънещй фъкѹт. ||Ши дела Неоунитѹл Епископескѹл ⁂ Карловец ла Анѹл ||1774 Цинѹтѹл Сѵнод ⁂търит ши кѹ ⁂търирѣ АрХїепископѹлѹй ши Метрополитѹ||лѹй тѵпърит. ||Саѹ тѵпърит ла Сибїю ⁂ Тѵпографіѧ лѹй Іѡанн Барт||кѹ Прив. ⁂пъръ-тещ. Кръещ. Мърирй. ||1818.

Format in-8°, legătura şi blocul cărţii 180 × 100 mm, oglinda textului 140 × 75; 79 pagini. Tipărit cu negru, pe o coloană, cu 28 de rînduri pe pagină.

Cuprinsul:

Intrare, p. 3 — 5; Partea 1. Pentru credinţă, p. 5 — 42; Partea 2. Pentru dragoste, p. 42 — 62; Partea 3. Pentru nădejde, p. 62 — 79.

Sub raportul tehnoredactării, cartea este apropiată de ediţia din 1807, descrisă mai sus, avînd însă mai multe similitudini cu o ediţie ulterioară, din 1827 [8].

Deţinător: Institutul de lingvistică şi istorie literară din Cluj-Napoca, cota V. 22.

6. ***Psaltire***, Sibiu, 1825.

ѰАЛ[ТИ]РѢ ||Прѡрокѹлѹи ||ши|| ⁂пъратѹлѹи ||ДАВИД|| СИБІЮ|| ⁂ Привилегїата Тѵпографіѧ алѹй Іѡанн Барт ||1825.

[8] BRV, III, nr. 1303, p. 529.

BDD-A14130 © 1980 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.84 (2026-09-16 01:08:30 UTC)

Format in-8°, blocul cărţii 175 × 105 mm, oglinda textului 135 × 80; 288 pagini. Tipărit cu negru, pe o coloană, cu 28 de rînduri pe pagină [9].

Ediţiile ulterioare scoase de oficina lui Ioan Bart, în 1826 şi 1827, reproduc cu fidelitate cuprinsul acestei tipărituri, identificate în satul Ruşi, comuna Bretea Română, din judeţul Hunedoara.

7. ***Ceaslov***, Sibiu, 1826.

ЧАСОСЛОВЪ ||акѕм|| ѧтрѕ ачєст кнп тупърнт ||сѕпт|| Стъпжнирѣ Прѣ лѕминатѕлѕй шн Прѣ ѧнълцатѕлѕй ѧпърат ал ||ѧѕстрїєй|| ФРѧНЦИСК ||ѧтмйлѣ.|| СИБІЮ|| ѧ Тупографїѧ лѕй Іѡанн Барт.|| 1826.

Format in-8°, legătura 187 × 113 mm, blocul cărţii 180 × 100, oglinda textului 135 × 80; f. titlu + [1] f. + 395 p. Tipărit cu negru, pe o coloană, cu 20 şi, respectiv, 28 de rînduri pe pagină.

Foaia de titlu are mici diferenţe, din punct de vedere al ornamentaţiei, în comparaţie cu ediţia imediat anterioară, din 1825. Faţă de aceeaşi ediţie[10], facem următoarele completări referitoare la cuprins: Rugăciunile dimineţii, p. 352 — 362; Rugăciunea în toată dimineţile cînd să scoală creştinul din somn, p. 362 — 363; Rînduiala mărturisirii, p. 383 —386.

Cartea este o reeditare a ceasloavelor din 1807, 1809, 1811, 1816, 1819, 1822, 1825, fiind identică sub raportul paginaţiei, ilustraţiei şi al conţinutului. Îi succed alte două ediţii, cunoscute, din 1829 şi 1830, apărute tot la Sibiu.

Deţinător: Muzeul judeţean Hunedoara-Deva.

45. ***Carte românească de învăţătură***, Iaşi, 1643.

Precizarea asupra paginaţiei din final după un exemplar complet, pe care o aduc contribuţiile mai noi [11], fusese făcută şi de BRV, IV, p. 190. Erorile din numerotarea filelor [12], lipsa f. 248 şi f. 256, fără a fi înlocuite cu un alt număr, schimbă însă cantitativ paginaţia, astfel încît cartea cuprinde de fapt numai 505 foi, ordonate astfel: f. titlu + [2]f. + 384 (= 382) f. + 116 f. + [4]f.

72. ***Dosoftei, M⟨o⟩l⟨i⟩tv⟨e⟩nic de-nţăles***, Iaşi, 1681.

În BRV, I, p. 238, IV, p. 203, este descris un exemplar cuprinzînd 5 foi nenumerotate şi 155 foi numerotate, cu erori neprecizate. După exemplarul cercetat (Institutul de lingvistică şi istorie literară Cluj-Napoca, cota V. 217, colligate 2), cartea are de fapt 156 foi, existînd o repetiţie la numerotare (f. 44) din care rezultă o foaie în plus. Celelalte erori de tipar sînt: 36 în loc de 34, 34 în loc de 36, 41 în loc de 42, 43 în loc de 44, 64 în loc de 62, 101 în loc de 111, 102 în loc de 122, 150 în loc de 151, 150 în loc de 152; la f. 34, 36, 44, 47; 91 s-au inversat slovele cifre în cadrul numărului; 140 este transcris greşit, iar f. 153 şi 155 sînt nenumerotate.

[9] Pentru o descriere mai amănunţită a cărţii, vezi Eugen Pavel, *art. cit.*, p. 716 — 717; privitor la semnalarea titlului, pornindu-se de la lista lui Ştefan Moldovan, cf. D. Poenaru, *op. cit.*, p. 140.

[10] Cf. D. Poenaru, *op. cit.*, p. 137 — 140.

[11] *Ibidem*, p. 169.

[12] Vezi Florea Mureşanu, *Cazania lui Varlaam. 1643—1943. Prezentare în imagini*, Cluj, 1944, p. 33, 119.

BDD-A14130 © 1980 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.84 (2026-09-16 01:08:30 UTC)

79. ***Dosoftei, Parimiile preste an***, Iaşi 1683.

Descrierea din BRV, I, p. 263 — 269, s-a făcut pe baza unui exemplar incomplet, cuprinzînd în final numai 4 foi din erată. Un exemplar bine conservat, existent la Institutul de lingvistică şi istorie literară din Cluj-Napoca, cota V.217, colligate 1, are în partea finală 29 de foi nenumerotate, cu următorul conţinut:

Greşealeel (sic) tiparniţii şi schimbăciunile şi nepriceputele po ⟨f⟩ torind, f. [1]—[6]^{v}; Canonul cel mare. Facerea sv ⟨în⟩ t ⟨u⟩ Iui Andrei, f. [6]^{v} —[29]; Mărturie cum că nu iaste oprit a să cînta liturghie rumăneşte, f. [29].

De precizat că cele 29 de foi nenumerotate se află legate la sfîrşitul *Molitvenicului* (Iaşi, 1681), colligate în exemplarul nostru. Erorile de paginaţie, nespecificate de BRV, sînt următoarele: 11 în loc de 12, 35 nenumerotată, în partea întîi; 107 în loc de 117, 109 în loc de 119, 110 în loc de 120, repetîndu-se astfel ultimul număr, în partea a doua; 8 repetat, 12 sărit, 25 în loc de 35, 45 în loc de 46, 21 în loc de 51, în partea a treia. În concluzie, cartea cuprinde: f. titlu + [6] f. + 38 f. + + 139 (=140) f. + 56 f. + [29] f.

84. ***Ceasloveţ***, Bălgrad, 1686.

Datarea primului ceaslovăţ tipărit în Transilvania s-a făcut, îndeobşte, cu aproximaţie, în cele din urmă BRV, I, p. 279—280, optînd pentru anul 1687. Exemplarul pe care l-am consultat (Institutul de lingvistică şi istorie literară Cluj-Napoca, cota V. 309), provenit din satul Brebi, comuna Creaca, judeţul Sălaj, este mai complet decît cel semnalat de Timotei Cipariu, avînd la sfîrşit peste 8 foi nenumerotate. Pe cea de a doua foaie nenumerotată începe „Pashalia rumănească tocmită cu număr cînd va fi numărul anilor: de la începutul lumii 7294 iar de la naşterea lui Hs. 1686", ceea ce ne permite să fixăm acum cu certitudine anul de apariţie a cărţii.

Întîlnim, totodată, şi următoarele erori de paginaţie: 71 în loc de 70, 73 în loc de 74, 140 în loc de 141, 203 în loc de 204; f. 74 este numerotată de două ori, însă 129 este sărit, compensîndu-se.

58. IV. ***Ceaslov***, Rîmnic, 1724.

Cercetînd acelaşi exemplar după care au fost comunicate datele pentru BRV, IV, p. 47, existent în fondurile Bibliotecii centrale universitare din Cluj-Napoca, cota 185 A, facem următoarele îndreptări: *Ceaslovul* cuprinde 10 foi nenumerotate + peste 374 pagini, în loc de 506 pagini, cum se specifica. Finalul continuă cu *Slujba sfintei cuminecături* (în colontitlu: *Slujba priceştaniei*). Conform cuprinsului, într-un exemplar complet urmează de la p. 377 *Pashalia*.

Precizăm că blocul cărţii are dimensiunile de 147 × 90 mm, oglinda textului 115 × 70, tipărit cu negru, pe o coloană, cu 19 rînduri pe pagină. Pe versoul titlului se află o xilogravură reprezentînd pe Sf. Nicolae (65 × 55), cu versuri închinătoare.

220. ***Liturghii***, Bucureşti, 1741.

Exemplarului descris în BRV, IV, p. 238, îi lipseşte finalul, cartea avînd încă 2 pagini, pe care continuă *Slujba sfintei priceştaniei*, cu „Rugăciunea sfîntului Chiril de la Alexandria", la p. 245, şi „Altă rugăciune

BDD-A14130 © 1980 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.84 (2026-09-16 01:08:30 UTC)

către prea sfînta Născătoare de Dumnezeu", la p. 246. Completările le-am făcut după exemplarul păstrat la biserica din Ociu, județul Hunedoara.

291. ***Evhologhion***, Iași, 1754.

Deși mai fusese bibliografiat [13], acest titlu este intercalat din nou de către D. Poenaru în cadrul adăugirilor [14]. Consultînd și noi volumul aflat în fondurile Bibliotecii centrale universitare din Cluj-Napoca, provenit din biblioteca lui Grigore Crețu, am constatat că numărul ultimei pagini existente a fost transcris greșit 514 în loc de 714; exemplarul cuprinde o parte din ultimul capitol intitulat *Rînduiala la blagoslovenie vaselor* (în colontitlu: *Rînduiala sfințirea vaselor)*, neavînd sfîrșit.

337. ***Evhologhion***, București, 1764.

După BRV, IV, p. 250, cartea cuprinde 4 foi nenumerotate + 569 p., cu greșeli de paginație de la p. 561. Exemplarul văzut de noi la biserica din Beriu, județul Hunedoara, are 4 foi nenumerotate + 569(=568) p. Apar următoarele erori de numerotare a paginilor: 63 în loc de 65, 115 în loc de 155, 503 în loc de 504, 504 în loc de 505, la 514 s-au inversat slovele cifre, 564 în loc de 561, p. 562—566 sînt nenumerotate, 555 în loc de 567, 569 în loc de 568. La p. 555 (=567) sînt date amănunte privind traducerea *Molitvenicului*, pe care autorii BRV nu le-au putut reproduce. Epilogul este asemănător cu cel din *Molitvenicul cu liturghie*, Rîmnic, 1706: „Însă să știi și acesta, că de vei cerceta pre amăruntul rînduialele și tălmăcirea acestui M⟨o⟩l⟨i⟩tvenic și de veí potrivi cu niscare izvoade slovenești, veri de unde afli tipărite, și nu să va potrivi, să nu te pripești îndată a defăima, căci noi am urmat M⟨o⟩l⟨i⟩tvenicului grecesc carele l-au tipărit Nicolae Glichi la anul de la Hs. 1691. Și după cît ne-au fost putința și întru înțeles și întru rînduială am așăzat pre alocurea am și adaos în tălmăcire pentru scurtarea limbii românești așijderea și la învățături și la rînduiale pentru prostimea preoților și pentru mai lesnele lor. Iară cele ce nu s-au pus nicidecum s-au lăsat unile pentru că sînt arhierești iară altele pentru că nu le slujesc pre aceste locuri. Sfîrșit și lui D⟨u⟩mnezeu mărire".

133. IV. ***Antologhion***, Căldărușani, 1766.

Potrivit exemplarelor complete identificate de noi în localitățile Uibărești și Grohot din județul Hunedoara, *Antologhionul*, considerat o ediție de titlu a tipăriturii de la București din același an, are 2 foi nenumerotate + 546 foi. Ultimele 6 foi cuprind *Bgorodicinile voscreasielor* (în colontitlu: *Bgorodicinele preste tot anul)*.

662. ***Neofit, Înfruntarea jidovilor***, Iași, 1803.

După descrierea din BRV, II, p. 446—447, rezultă că s-au tras, în același an, cel puțin trei tiraje din această carte. Biblioteca Institutului de lingvistică și istorie literară din Cluj-Napoca deține cîte un exemplar din ultimele două tiraje. Varianta a doua a cărții (cota V. 273) prezintă o paginație diferită de cea menționată în BRV, numerotarea

[13] BRV, II, p. 126; în tom. IV, p. 247, sînt preluate adaosurile de descriere făcute de I. Roșu, în *Cărți vechi românești*, în „Societatea de mîine", II, 1925, nr. 3, p. 41.

[14] *Op. cit.*, p. 45; notele lui D. Șandru se referă în acest caz numai la răspîndirea cărții.

BDD-A14130 © 1980 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.84 (2026-09-16 01:08:30 UTC)

făcîndu-se pe file: f. titlu + [3]f. + 121 (=120) f. Fila 88 este sărită la numerotare.

Pe versoul foii de titlu, sub stema dublă, sînt date următoarele „Stihuri poetice asupra peceţii", preluate, în mare parte, din *Cazania* de la Rîmnic din 1748:

„Doaă închipuiri ce în pecete s-au însemnat
Domnului Alexandru de la Hs. i s-au dat.
Corbul al Valahiei stăpîn îl adeverează
Bourul Moldaviei domn îl încredinţează,
Amîndoaă steme de domnie încoronat
Care de la Dumnezeu i s-au încredinţat.
Pre domnul Alexandru cel de bună viţă
Păzească-l Dumnezeu cu multă biruinţă".

Pe a treia foaie nenumerotată, verso, după „Înainte cuvîntare", se află reprodusă o xilogravură ce-l reprezintă pe David cîntînd la harfă.

918. ***Rînduiala sfinţirii apei***, Buda, 1816.

Cartea conţine 100 de pagini, nu 100 de foi cum apare, dintr-o eroare, în BRV, II, p. 155—156. Precizarea este făcută după exemplarul din biblioteca Institutului de lingvistică şi istorie literară din Cluj-Napoca, cota V. 50.

Februarie 1980

Institutul de lingvistică
şi istorie literară
Cluj-Napoca, str. E. Racoviţă, 21

BDD-A14130 © 1980 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.84 (2026-09-16 01:08:30 UTC)